N°. 3089 — 1857.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

DONDERDAG 2 JULIJ.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. franko te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 1 Julij.

In de zitting van Maandag zijn de beraadslagingen over 't lager onderwijs geopend door den heer *Hofman*, die geacht wordt te behooren tot de kleine minderheid, waarvan het verslag spreekt, dat is, tot de *Groenen*. Zijne geheele redevoering loopt over 't *christelijk* onderwijs, dat hij in de wet wenscht, maar er niet vindt. Die grief is te erger, omdat dit ministerie nergens anders voor gekomen is, dan om 't onderwijs *christelijk* te maken. Dat was zijne speciale taak. Hoe heeft het die vervuld? Met de wet van den heer van Reenen terug te geven, verrijkt met eene formule en de voorspiegeling van eene subsidie, die niet bereikbaar is. Hij verdedigt de arme petitionarissen, die het voorregt hebben gehad van een nieuw ministerie te erlangen, 't welk er zich op toelegt slechts acht te geven op degenen, die *niet* gepetitioneerd hebben. Met der daad, petitionarissen, die zulk een rezultaat weten voort te brengen, verdienen belangstelling. Wij hopen dat de *kerkelijken* (ook de Groenen) daaruit zullen leeren. Zoo lang toch zij zich met de *politieken* inlaten, zoo lang hebben zij te verwachten, dat zij ten speelbal strekken van andere dan christelijke inzigten. De heer Hofman betoogt de regelmatigheid [illegible] eisch dier petitionarissen. Hij meent dat de [illegible] school de eenige grondwettige is; terwijl straks de opvolgende spreker 't wijd en breed uitmeet, dat de Grondwet geene andere dan de *gemengde* school gedoogt. Wat is er van de zaak? Eenvoudig dit, dat tijdens de Grondwetsherziening aan de *gesplitste* school niet of bijna niet gedacht werd, en dat men daarom vooral slechts bij de Grondwet er op uit was, om het *openbaar* onderwijs tegen het *bijzondere* te verzekeren, en waarborgen te geven voor de eerbiediging van alle godsdienstige begrippen. De vraag is nu slechts: hoe worden de godsdienstige begrippen het best geëerbiedigd? Het antwoord [illegible] anders zijn, dan in den zin van den [illegible] gezindheidsschool. Maar men houde in het oog, dat de vraag niet door alle partijen op dezelfde wijze kan worden beantwoord, omdat er een afgrond gaapt tusschen de verschillende soorten van christelijkheden, die hier eene opinie hebben uit te brengen.

De heer Blaupot ten Cate b. v., die den heer Hofman als spreker opvolgt, is ongetwijfeld overtuigd, dat in ons land het onderwijs het best christelijk is, als 't gegeven wordt zonder *dogmatiek* op de *gemengde* school. Hij zegt dat niet met zooveel woorden, maar wij leiden 't af uit de wijze waarop hij de gemengde school verdedigt, die hij hem vast staat als een grondwettig, staatkundig en nationaal geloofsartikel. Hij neemt op zich dat te bewijzen. 't Is eene zware taak, die hij niet heeft vervuld, omdat zij 't niet *kan* worden.

Vooraf echter doet hij opmerken, en 't is goed van hem gezien, dat reeds daarom alleen aan den wensch der petitionarissen niet kan worden voldaan, omdat zij zelven het onder elkaar niet eens zijn. Sommigen eischen eene *zuivere*, andere *fakultatieve* splitsing. Er zijn er die *gezindheidsscholen* eischen; middelerwijl anderen slechts scholen voor de gezindheden bruikbaar vragen, en eene laatste soort van lieden vorderen *gemengde* scholen met behoud van het *christelijk* element. Daarenboven meent de spreker, dat de petitionarissen niet bevoegd waren om over de zaak een oordeel te vellen. Ten betooge daarvan, haalt hij als voorbeeld aan, dat eene menigte van adressen door dezelfde hand zijn onderteekend. Er is onder anderen een man, zoo ijverig geweest voor 't onderwijs, dat hij alle adressen heeft onderteekend, die onder zijn bereik zijn gekomen. Het gevolg daarvan is, dat hij *voor* en *tegen* heeft gepetitionneerd.

1°. wil de heer ten Cate dat de Grondwet volstrekt de *gemengde* school eischt. Hij brengt daarvoor veel bij elkander. Men zou zonder moeite evenveel en nog meer daartegen over kunnen zetten. De Grondwet treedt de questie niet aan, zij heeft haar in het midden gelaten, ziedaar de zaak. De wetgever blijft dus vrij te doen, wat hij goed en nuttig acht. En al dat *voor* en *tegen* argumenteeren uit de Grondwet heeft weinig waarde.

2°. Het zou *onstaatkundig* zijn buiten de gemengde school te gaan. Waarom? Omdat het ten onzent geraden is de Kerk en den Staat gescheiden te houden, opdat er geen gevaar kome, dat er botsing en verwarring ontsta tusschen den Staat en de Kerk. De bezorgdheid voor die botsing wordt bij hem groot, omdat hij over bijna geheel Europa eene strekking van de Kerk of hare dienaars waarneemt, om zich te veel te bemoeijen met zaken, die den Staat aangaan, vooral op het stuk van *onderwijs*. Geen wonder, voegt hij er bij, als daarvan afhangt het toekomstig geslacht. De school wordt dan ook gaarne door ieder kerkgenootschap *geëxploiteerd*. Hij wil de goede bedoeling daarvan niet miskennen; maar hij zal zich, zoo lang hij in de Kamer is, verzetten, dat zulk een groote invloed door de Kerk of hare bedienaars worde uitgeoefend, of zij maakt de geestelijkheid tot de hoogste magt in den Staat, die zelfs over de gevoelens der burgers beslist. Tot dusverre de heer ten Cate, van wien wij al het bovenstaande niet zonder eenige verwondering hebben vernomen. Want zijn betoog, zoo als het daar ligt, is meer eene oorlogsverklaring aan de kerkgenootschappen dan aan de *gemengde* school, en als het geen oorlogsverklaring is aan de kerkgenootschappen, dan raakt het kant noch wal. Ongetwijfeld heeft de Kerk met hare bedienaren invloed op de godsdienstige gevoelens der [illegible] Kerk, [illegible] men houden voor eene soort van dekoratie in het land, voor eene soort van stomme getuigen, ten blijke dat men eerbied heeft voor godsdienst. Er mogen er zijn, die zoo denken. Zoo laag zijn wij in Nederland niet gezonken, dat zulke denkbeelden bij 't Volk heerschen.

Eene andere beteekenis heeft wat de heer *ten Cate* ten slotte aan zijn betoog over de onstaatkundigheid van de gesplitste school zegt. Waar hij werkelijk meent, dat de gezindheidsschool er op uit zal loopen, om eene wapenplaats te worden, waarin godsdienstige partijschappen elkander bevechten, daar zou 't zeker onstaatkundig zijn, sekte-scholen toe te laten. Maar eene gezindheidsschool behoeft daarom nog geen sekte-school te zijn, waar men twist en tweedragt kweekt.

Wij hebben hier geen plaatsruimte, en 't is trouwens ook vroeger reeds overtuigend bewezen, dat eene goede staatkunde gezindheidsscholen behoeft. Wij zullen, met des tijd daartoe ook komen. De gebeurtenissen in Europa zullen er ons toe dwingen, en als wij maar tijd van leven hebben, zal 't de heer ten Cate met ons aanschouwen en er vrede mee hebben.

3°. Het is niet *nationaal* verder te gaan dan de *gemengde* school. Waarom? Omdat *eendragt magt maakt*, zegt hij, en alles nationaal is wat de eendragt bevordert. En nu zou men onze kinderen reeds op de scholen tegenover elkander willen plaatsen? Dat kan niet. Hij meent dat het de roeping der Kamer is op het terrein der volkseenheid te blijven. Dat acht hij *nationaal* en tevens *echt christelijk en godsdienstig*. Wij zijn verbaasd dit alles te hooren. Weet de heer ten Cate wat hij zegt en wat het beteekent? Al wat hij daar aanvoert is eene veroordeeling der hervorming, die de volkseenheid heeft verscheurd, en welke hij dienvolgens beschuldigt van tegen de nationaliteit te hebben gezondigd.

En als de heer ten Cate niet deze gevolgtrekking aanneemt, dan heeft zijn argument geen waarde. Want wat is er meer nationaal geworden dan het bestaan van verschillende gezindten? En daarom het onderwijs in de godsdienst naar de verschillende gezindten.

4°. Hij acht de splitsing der scholen *ondoelmatig*, omdat de gemengde school geene kwade gevolgen heeft geleverd; hetgeen wij niet toegeven; en omdat *elders* de *gesplitste* school geen goede gevolgen heeft geleverd; hetgeen gezegd, maar niet bewezen wordt. Waar is 't evenwel, dat voorheen bij ons de staatsgezindte-school kwaad heeft gedaan, en 't nog zou kunnen doen aan degenen, die meer door dweepzucht dan door godsdienst geleid worden. Bij deze gelegenheid ontwikkelt de spreker, naar eene theorie van Guizot, hoe de onderwijzer godsdienstig onderwijs kan geven zonder christelijke leer. Hij doet het op eene wijze, die Guizot niet zou kunnen goedkeuren. Wat hij intusschen van den Bijbel op de school zegt, is redelijk en aannemelijk. Hij meent overigens, dat er ruimte genoeg aanwezig is, dewijl men buiten de gemengde school nog de *vrije* school en het huisonderwijs heeft.

5°. toont hij aan, dat het onmogelijk is *gesplitste* scholen in te voeren. Dat gelooven wij ook. En het is daarom alleen, dat wij ons de *gemengde* school als een onvermijdelijk kwaad laten welgevallen.

Hij eindigt zijne redevoering met de verklaring, dat hij onbewimpeld zijne meening heeft bloot gelegd, zonder te letten op den indruk, dien hij naar buiten zal maken, zonder acht te geven op de kiezers en het Volk, dat achter de kiezers staat. Met der daad, de heer ten Cate, men mag hem dien lof niet onthouden, heeft gedaan wat hij zegt, en slechts naar de getuigenis van zijn geweten gesproken.

De heer van Veen is voor drie zaken bezorgd.

1°. voor de eenheid (uniformiteit) van 't onderwijs, waaraan hij veel te veel hecht. Alle onderwijs moet naar éénen maatstaf worden ingerigt, dat is zijne overtuiging, en nu twijfelt hij, of de wet wel die door hem gewenschte uniformiteit geeft.

2°. is hij zeer gesteld op de *schoolpligtigheid*, die toch onmogelijk kan worden voorgeschreven, zoo lang men niet alle zekerheid heeft dat het onderwijs onder alle opzigten voldoet. [illegible]

3°. is hij voor de *gemengde* school; en daarom tegen de gesubsidieerde *vrije* school.

De heer van Lijnden onderzoekt de vraag, of het ministerie voldaan heeft aan het mandaat des Konings. Die redevoering is een beknopte variant van de brochures van den heer Groen tegen 't ministerie gerigt, als eene akte van beschuldiging over de ontrouw van 't ministerie aan dat mandaat. Hij vergelijkt niet onaardig het zoeken van het ministerie naar eene bevrediging der gemoedsbezwaren, bij den togt van Christophorus Columbus, die naar Indië land zocht. Deze intusschen vond, terwijl de ministers niet gevonden hebben. De heer van Lijnden is, gelijk de heer Groen, nog al fel tegen den minister van Justitie. Met warmte treedt hij partij voor de *grooten hoop*, waarvan in het voorloopig verslag sprake is, maar die desniettemin niet geweten heeft wat hij deed, en die alzoo is gemystificeerd, middelerwijl de heer van Lijnden slechts is teleurgesteld. Maar dat is eene questie tusschen hem en de ongeloovige schoolpartij, met welke hij is ten oorlog gegaan, rekening makende op den buit, die geheel en al door de schoolpartij is bemagtigd. Van daar het verschil, dat de gemystificeerde groote hoop rustig is, terwijl de teleurgestelden zich verbitterd betoonen. Waarom ging Dordt ook in eene monstrueuze koalitie met Groningen? De heer van Lijnden betreurt het bitter, dat de *Bijbel* niet op school zal komen. Wij Katholieken hebben oneindig meer reden om het te betreuren, dat niet het aanbiddelijk geheim van 't heilig sakrament op de school wordt geleerd. De Bijbel toch geeft slechts een deel van Gods Woord; het allerheiligst sakrament geeft Christus-zelf, God en mensch. De heer van Lijnden moest zich overigens niet beklagen, dat de schoolpartij beschuldigd is van tot demagogische middelen haar toevlugt te nemen. Dat doet zij immers voortdurend. Haar gansche strijd is immers niet anders geweest dan een beroep op de kerkelijke hartstogten, een beroep, waarvan de heer van Lijnden zich zelfs in deze redevoering niet heeft kunnen onthouden.

Wat beteekent het als hij zegt: Er zijn er die meenen, dat door de neutrale school hunne (katholieke) Kerk wordt uitgebreid? Hij houdt die meening niet voor geheel ongegrond. En hij geeft zijne bewering te kennen dat de Katholieken hier de gemengde school verlangen, die zij overal elders verwerpen. De heer van Lijnden veroorlove het ons te zeggen, dat is eene valsche insinuatie, geschikt om de menigte te misleiden. De Katholieken verlangen niet de gemengde school; het is eene onwaarheid dat te beweeren. Zij maken niet de verdoemenswaardige berekening, dat de Protestanten systematisch ongeloovig moeten worden gemaakt, om ze tot de Katholieke Kerk te brengen. De heer van Lijnden moest zich niet tot tolk leenen van zulke valsche beschuldigingen, die hij niet kan bewijzen, maar die hem dienen om den grooten hoop, bij gebrek van een beter middel, tegen de wet te verbitteren.

Hij zegge niet dat hij niet wil verbitteren; hij gebruikt er toch de middelen toe. Wat is het voor eene taal, als men hem hoort zeggen, dat het gemis van den Bijbel op de school niet slechts is een nationale ramp, maar een *nationale vloek* ten gevolge kan hebben. Als ieder tolk van de gezindten en rigtingen op dien voet spreken gaat in het parlement, wat zal er dan op de straat gebeuren? Waarlijk, als de heer van Lijnden zóó in de Kamer het woord voert, wat heeft men dan te wachten van de gezindheidsscholen, die zijne partijgenooten verlangen? De rede van den heer van Lijnden is een bewijs voor den heer ten Cate, dat de gezindheidsschool in handen van sommige lieden gevaar loopt te worden eene wapenplaats van twist en tweedragt.

Intusschen blijft het waar, dat de heer van Lijnden alle regt heeft, om het ministerie te bestrijden, dat hem heeft te leur gesteld. En zijne aanmerking, vroeger reeds door ons breedvoerig ontwikkeld, is juist, dat het ministerie niet gezocht heeft om te doen wat regt is, maar wat aan de meerderheid zou kunnen behagen. Hij verklaart ten slotte liever geene wet te willen dan een slechte.

De heer van Deinse is daarentegen over 't algemeen gunstig voor de wet gestemd, vooral is hij zeer ingenomen met de *gemengde* school en de opleiding tot christelijke en maatschappelijke deugden, waardoor zijns inziens alle kinderen als broeders vereenigd in liefde en verdraagzaamheid zullen worden opgevoed. Het laatste zou eene opheldering behoeven om te weten, welke soort van verdraagzaamheid hij op het oog heeft, als men 't niet reeds uit zijne tevredenheid over de »christelijke deugden" der wet kon afleiden. Hij verlangt de vrijheid van onderwijs stelliger in de wet uitgedrukt, en de schoolpligtigheid ingevoerd te zien.

De heer de Poorter bepaalt zich bij de bespreking der financieele quæstie voor Noord-Brabant, de ontrekking der school-subsidie. Te regt geeft hij zijne verbazing te kennen, dat de intrekking thans wordt gemotiveerd, op grond dat Noord-Brabant een wingewest is. Hij vraagt, en wij zijn begeerig te vernemen wat men daarop antwoorden zal, of het voorzigtig en staatkundig is, thans de geschiedenis van vóór twee eeuwen op te halen om een bestaanden toestand op te heffen. Hij acht dat voor Noord-Brabant grievend en afkeurenswaard. De geheele zaak toch was eenvoudig te regelen geweest door een artikel in deze wet op te nemen, gelijk aan dat van de Grondwet, waarbij den leeraars der verschillende gezindten het behoud hunner inkomsten verzekerd is. Hij zal welligt een amendement in dien geest voorstellen.

Daarna is de zitting tot des anderen daags 's morgens verdaagd.

Door den heer Dinks is voorgesteld een amendement op art. 23 2de alinea van het ontwerp van wet op het Lager Onderwijs, waardoor deze alinea zou luiden aldus:

»Dit verbod, *met uitzondering van het geven van onderwijs in teekenen, toon- en zangkunst en in vrouwelijke handwerken*, is mede toepasselijk op de leden van het gezin der hoofd- en hulp-onderwijzers voor zoo verre het verbodene ten huize van dezen zou geschieden."

Door den minister van Binnenlandsche Zaken is aan de Tweede Kamer toegezonden, een uitvoerig verslag *over de verrigtingen aangaande het armbestuur over 1855*. De minister geeft dadelijk te kennen, dat de Reg. zich gehaast heeft dit verslag naar den wensch der kamer vroeger dan gewoonlijk in te dienen, ofschoon het niet mogelijk schijnt, dat zoo spoedig te doen, als de Reg. zelve zou wenschen.

Tot gereede uitvoering der wet heeft de min. van Binnenl. Zaken de medewerking ingeroepen der departementen van de onderscheiden eerediensten, en zijn dien ten gevolge door de Synodes der Herv. kerk en der Ev. Luth. kerk, door de komm. voor de Rem. Broederschap, en door den aartsbisschop Zwijsen en de bisschoppen aanschrijvingen en reglementen uitgevaardigd, die de Reg. in de Bijlagen mededeelt.

Opmerkende, dat 't geen de reg. in dit verslag mededeelt, hoofdzakelijk nog de eerste werking der wet en dus het tijdperk van overgang betreft, voegt de minister daar o. a. nog bij, dat, hoe wenschelijk het ook zij, dat het doel van den wetgever, ontwikkeling der kerkelijke en beperking der burgerlijke armenverzorging, zoo veel en zoodra mogelijk bereikt worde, het echter uit de beraadslagingen, aan het tot stand brengen der wet voorafgegaan, genoegzaam overtuigend blijkt, dat de wetgever die bereiking geenzins plotseling, maar slechts door den tijd verwacht en mogelijk geacht heeft. Deze opmerking is van veel gewigt, omdat het der regering meermalen is voorgekomen, dat sommigen uit de omstandigheid, dat het doel niet reeds dadelijk is bereikt, aanleiding nemen om te onderstellen, dat het in meerdere of mindere mate nu reeds als gemist zou moeten worden beschouwd; eene gevolgtrekking, over welker juistheid eerst met grond zal kunnen worden geoordeeld wanneer de wet gedurende een veel ruimer tijdvak en wel zoolang zal hebben gewerkt, dat die werking zal kunnen gezegd worden zekere vastheid te hebben verkregen.

Meermalen is het der Regering voorgekomen, dat sommige burgerlijke besturen dit niet altoos genoegzaam voor oogen houden en door het te sterk aandringen op plotselinge overbrenging der armenverzorging op de kerkelijke armbesturen, wel eens in hunne handelingen de palen der redelijkheid voorbijstreven, waardoor dan soms het tegendeel wordt te weeg gebragt van hetgeen wordt beoogd.

Daarentegen bleek het der regering in andere gevallen, dat, onderscheide burgerlijke besturen nog niet genoegzaam doordrongen zijn van het besef, dat het denkbeeld, door vele kerkelijke besturen aangekleefd, alsof de strekking der wet zou medebrengen, dat de ondersteuning der armen, die de kerkelijke besturen goedvinden los te laten, door de burgerlijke besturen zou moeten worden overgenomen, een dwaalbegrip is. De regering maakt van elke gepaste gelegenheid gebruik, om dit te bestrijden en er op te wijzen dat het 21 art. der wet voor de burgerlijke besturen wel een verbod inhoudt, om armen anders dan in het daar omschreven geval te ondersteunen, maar volstrekt geen gebod om dit in eenig geval te doen. Op dien grond heeft zij ook reeds meermalen hare goedkeuring onthouden aan besluiten van gemeenteraden om verhoogde belastingen te heffen ter voorziening in behoeften, waarvan de opgegeven oorzaken bleken uit de werking van dat dwaalbegrip te ontspruiten. De Regering zal zich blijven beijveren in dien geest te handelen en het denkbeeld meer en meer te vestigen, dat het niet in de roeping van den Staat ligt, om eigenlijk gezegde weldadigheid uit te oefenen en dat dus de burgerlijke besturen zich met de ondersteuning der armen, aan welke de kerkelijke armbesturen zich onttrekken met het doel, om die op de burgerlijke armverzorging over te brengen, niet verder of anders behooren in te laten dan uitsluitend uit het oogpunt der handhaving eener goede politie volstrekt onvermijdelijk is. Het spreekt van zelf, dat ondersteuning uit dat oogpunt veelal zal blijven verre beneden hetgeen eene armenverzorging als werk van liefde en weldadigheid wenschelijk kan doen achten. Daarom is het mogelijk, dat, indien de burgelijke besturen algemeen, wel zonder overdrijving maar toch met vastheid, in dien geest te werk gaan, het lot der armen meer algemeene deelneming bij de kerkelijke en bijzondere instellingen van weldadigheid zal opwekken, en dat dus de armenverzorging van deze daardoor na verloop van eenigen tijd weder meer ontwikkeling zal erlangen, ook doordat zij daarin een krachtigen spoorslag zullen vinden, om de bijzondere weldadigheid [illegible] te wekken ter stijving harer middelen, welker beperktheid in de provinciën, waar de meeste bezwaren worden gevoeld, in het algemeen als eene voorname of mede-oorzaak wordt aangevoerd van de strekking van vele kerkelijke armbesturen om hunne armenverzorging te beperken.

Gisteren middag is een 15jarige knaap, bij het Prinseneiland zich met zwemmen vermakende, aldaar verdronken.

Gisteren avond ten 9 ure is er brand ontstaan in de sigarenkistenfabriek van van der Velde en C°., op de Prinsengracht bij de Weesperstraat, die ten 11 ure door de werking van 8 brandspuiten gebluscht was. Het gebouw, bestaande uit een afdak met houten voorgevel, is geheel afgebrand en met de daarnaast staande stoomkorenmolen voor brandschade verzekerd.

Z. M. heeft H. B. van der Spar benoemd tot konzul der Nederlanden te Point de Galle op Ceylon.

LEIDEN, 30 Junij. Gisteren namiddag had aan de ijzergieterij van de heeren D. A. Schretlen en C°., op de Heerengracht alhier, een vreeselijk ongeluk plaats. De strop eener met gesmolten ijzer opgevulde bak bezweek op het oogenblik dat een zestal werklieden zich in de nabijheid bevond; slechts één kon zich redden; de vijf overigen zijn deerlijk gebrand, terwijl men zegt dat reeds een daarvan zoude overleden zijn.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 Junij. De *Moniteur* behelst verschillende dekreeten, waarbij de departementen voor de openbare veiligheid en voor de telegraafdienst opgeheven worden.

— Dépêches aan den maarschalk Randon uit Algiers melden, dat de veldartillerie, ten aanschouwe van de verbaasde inboorlingen, den nieuwen weg van Kabylië langs gegaan is op een afstand van 25 mijlen. Dit allermoeijelijkst werk heeft zeventien dagen geduurd.

De divizie, door generaal Mac-Mahon aangevoerd, heeft den 24n het dorp Sheviden, dat met sterkten omgeven was, en door talrijke benden bezet werd, ingenomen. De artillerie langs den nieuwen weg aangekomen, heeft het vuur geopend.

— De korrespondent alhier van den *Times*, de heer J. B. O'Meagher is tot ridder van het Legioen van Eer benoemd; dezelfde korrespondent heeft ook reeds eene spaansche orde ontvangen.

— Op Guadeloupe zal een trappistenklooster worden opgerigt.

— Volgens een der madridsche dagbladen zal het huwelijk des Konings van Portugal gevierd worden, op den verjaardag van zijne komst tot den troon. De bruid is eene kleindochter van den gewezen Koning van Beijeren Maximiliaan Jozef, en zuster der Keizerin van Oostenrijk. Haar naam is Carolina Thérèse Helena. Zij bereikte den 4den April ll. haar 23ste jaar. De Koning van Portugal is in 1837 geboren.

ENGELAND.

LONDEN, 29 Junij. Men hoort hier van niets anders spreken dan van den toestand in Indië. De dagbladen zijn met berigten uit Hindostan en meer nog met redeneeringen over het gebeurde, en hetgeen daar waarschijnlijk uit volgen zal, opgevuld. Bijna ieder dagblad is van een ander gevoelen. Het een schildert de voorvallen in Indië met schrikkelijke kleuren, en voorspelt niets minder dan een langdurigen en bloedigen burgeroorlog. Het ander weder beschouwt de geheele zaak van weinig belang en als niet veel meer dan eene plaatselijke muiterij, waarvan Indië vroeger herhaaldelijk het tooneel was. Een derde ziet nog wel geen oogenblikkelijk gevaar, maar vreest toch dat het kwaad zich zal uitbreiden, wanneer niet onmiddellijk krachtige en afdoende maatregelen getroffen worden.

Die verschillende waardeeringen zijn het gevolg van het gemis aan juiste tijdingen uit Indië. De laatste bladen en brieven toch deelen wel de feiten mede, doch spreken niet wijdloopig genoeg over de bijzonderheden, het karakter en den omvang van den opstand, om daarvan een naauwkeurig overzigt te kunnen verkrijgen. Eerst met de volgende *mail* kan men berigten ontvangen, welke op deze zaak meer licht werpen. Intusschen geven de bladen uit Hindostan een verhaal van het gebeurde, waaruit onder anderen het volgende blijkt:

Te Meerut is de opstand begonnen. Een afdeeling van het 3de regement indische kavallerie stond op het exercitieveld geschaard en ontving nieuwe patronen, waarbij men manschappen oplettend maakte dat deze niet met dierlijk vet waren bereid, iets wat volgens de begrippen der Hindoes een gruwel zou wezen. Evenwel schenen de soldaten hieraan geen geloof te hechten, ten minste [illegible] de negentig man slechts vijf. De vijf en tachtig anderen moesten terstond de gelederen verlaten en werden door een krijgsraad tot een gevangenisstraf van vijf tot tien jaren veroordeeld. Zaturdag 9 Mei werden de veroordeelden in het bijzijn der verzamelde troepen in de ijzers geslagen, en naar de gevangenis geleid. Zonderling genoeg, hoewel er in de stad twee europeesche regementen en eenige artillerie lagen, werden geen buitengewone voorzorgen genomen tot veiligheid der plaats en der gevangenis. Waarschijnlijk telde men de gisting onder de Indiërs voor onbeduidend. De Zaturdagnacht en de Zondag gingen kalm voorbij, maar den daaropvolgenden nacht stonden de inlandsche troepen plotseling op, vermoordden de meesten hunner officieren en door de bevolking bijgestaan, liepen zij de gevangenis open, bevrijdden hunne wapenbroeders en een aantal andere gevangenen. Dadelijk begon eene algemeene brandstichting en slagting der Europeeërs. De vrouwen en kinderen der engelsche soldaten waren de eerste slagtoffers. De europeesche regementen kwamen nu op de been en joegen de muitelingen op de vlugt, die Meerut in handen der Engelschen achterlieten.

De Europeeërs zetten de muitelingen na, sabelden er eenigen neder, maar staakten daarbij de vervolging. Te vroeg, want nu werd Delhi het tooneel van de ijselijkste gruwelen. De muitelingen drongen de stad binnen; drie inlandsche regementen voegden zich bij hen. De bevolking trok aanstonds partij voor de troepen, en een herhaling der bloedtooneelen van Meerut begon. De Europeanen trokken zich in het fort terug, doch werden weldra overrompeld en vermoord. Onder hen was de rezident, zijn vrouw en hun kinderen. De luitenant Willoughby is den heldendood gestorven. Ziende dat het kruidmagazijn op het punt was van in de handen der opstandelingen te vallen, stak hij er den brand in en begroef zich vrijwillig onder de puinhoopen.

Men dacht dat ook Agra in de handen der opstandelingen zou vallen. De houding der inlandsche troepen in de provincie Lahore boezemde eenige bezorgdheid in. Op het oogenblik dat de mail vertrekken zou, hield het 81ste europeesche regement de inboorlingen echter nog van gewelddadigheden af. Daarentegen is het rustig in de provincie Bombay, waar de beste geest de troepen bezielt.

De gouverneur-generaal heeft een proklamatie afgekondigd, waarin hij de inlanders poogt gerust te stellen, en alle geruchten, dat de engelsche Regering zich met de godsdienst der Indiërs zou willen bemoeijen, voor laster verklaart.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 30 Junij. Het antwoord van Denemarken is thans alhier aangekomen. Het is in den zin vervat, welken men reeds vroeger voor waarschijnlijk hield. Ook het hof van Berlijn heeft het heden moeten ontvangen.

BERLIJN, 22 Junij. Uit St.-Petersburg wordt gemeld, dat de Tzar gedurende zijne afwezigheid een raad van regentschap heeft ingesteld, bestaande uit den grootvorst Konstantijn, prins Orlof en generaal Soukhozanet II, minister van Oorlog.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 1 Julij.

BEVALLEN (26 Junij): J. Abrahamson, geb. de Jongh, D. OVERLEDEN (23 Junij): F. A. M. Hogguer, 6 w. — (29 Junij): J. Sluyter, 77 j., J. E. Raebelinck, wed. A. A. Leeuw, 61 j. — (27 Junij): L. Sitter, 40 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fonds	Rente	28 Junij 4½ u. gebl.	30 Junij 4½ u.			gebl.
Amsterdam, Thesaurie .	5 pCt.	104⅞	104⅝	„		
Nederl. Bank	4 „			„		
Nederl., Werkel. Schuld a	2½ pCt.	63 15/16	63¾	a	63 15/16	63¾
Dito Dito	3 „	76 15/16	76 15/16	„	77	77
Dito Dito	4 „	96⅞	96⅝	„	96¾	96⅝
Amortis. Syndik. . .	3½ „		91⅞	„		
Aand. Handel-Maatsch.	4½ „	157⅜	157¼	„	157⅝	157¼
Oost-Ind. Leening . .	4 „	96	95¼	„		
Aand. Holl. Spoorweg. . .				„		
Leening idem	4½ pCt.			„		
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½ „			„		
Maatschappij van Weld.	4 „			„		
België, Cert. Adm. B. bk.	2½ „			„		
Dito bij *Rothschild* . .	2½ „	53	52⅛	„		
Frankrijk, Certifikaten .	3 „			„		
Spanje, Obligatiën . . .	1¼ „	25 9/16	25⅜	„	25 9/16	25 9/16
Dito	3 „	42¾	42¾	„		
Dito Binnenl.	3 „	38⅛	37⅞	„	38 1/16	37 15/16
Amortisable Schuld . . .				„		
Bewijzen Coupon . . .		6 7/16	6¼	„		
Portugal, Obligatiën . .	3 pCt.	46 1/16	45⅞	„	46	45⅞
Dito 1856	3 „	45⅛	45	„	45¼	45
Dito Uitgestelde		26¾		„		
Rusl., Obl. bij *Hope en Co.*	5 pCt.	105⅜	105	„	105¼	105
Dito bij idem 1828/1829	5 „	104⅛	103¾	„		
Cert. bij idem 1831/1833	5 „	95⅜		„		
Dito bij idem 1840 . . .	4 „	87¾	87¾	„		
Dito bij *Stieglitz* . .	4 „	87⅝	87⅜	„	87½	87⅜
Dito Nieuwe . .	4 „	86¼		„		
Dito 5de Serie	5 „	97⅞	97¾	„	97⅞	97¾
Dito 1855, 6de Serie .	5 „	99¾	99¾	„	99⅞	99¾
Dito adm. te Hamburg	5 „			„		
Dito adm. te Londen .	5 „			„		
Dito dito dito .	4½ „			„		
Inschrijving in Assignat.	6 „			„		
Certifikaten van dito .	6 „	65¼	65¼	„		
Polen, Aand. 1836 fl. 500		156½		„		
Obligatiën .	4 pCt.	80¼	80¼	„	80⅜	80¼
Pruissen, Obligatiën .	4 „			„		
Aandeelen 1854 .	4½ „			„		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 „	78¾		„		
Dito dito .	4 „	63	62¾	„		
Dito Metalliek .	5 „	76¾	76¼	„	76⅞	76¼
Dito Rente Amsterdam	5 „	83⅜	88	„	88⅛	88⅛
Dito Nationale 1854	5 „	78⅝	78⅝	„	78 13/16	78 13/16
Dito dito .	2½ „	39⅜	39⅜	„	39⅜	
Weener Bank-Aktiën .	f	1175				
Dito Aand. fl. 250, 1839						
Dito dito 250, 1854	4 pCt.	324	324¼	„		
Napels, Cert. bij *Lam. en B.*	5 „		103¼	„		
Dito bij *Rothschild*	5 „			„		
Denemarken, Oblig. te Lond.	5 „		99¾	„		
Dito	5 „			„		
Braziliën, Geldl. 1824 v. £100	5 „	98¼	98¼	„		
Dito 1839 van £100 .	5 „			„		
Dito 1843 v. £100	5 „			„		
Dito 1852 .	4½ „			„		
Sardinië . . .	5 „			„		
Peru, Geldl. 1854 .	4½ „			„		
Dito te Parijs	3 „			„		
Ecuador, Oblig. 1855 .	1 „		14	„		
Venezuela, Obl. 3 pCt. thans	2 „			„		
Dito Uitgestelde	2 „			„		
Grenada, Obligatiën .	3½ „	22	21 13/16	„		21⅞
Dito Uitgestelde			6¼	„		
Mexico . . .	3 „	20⅛	20¼	„		
Nrd.-Amer., Ph. *Hope en C.* Lr. A				„		
Dito dito B				„		
Dito bij *Rothschild* .	6 pCt.			„		
Amerik. Bank-Aktiën				„		
Illinois Spoorweg-Aandeelen				„		
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	92¼	92¼	„	93¼	93¼
Louisiana . . .	5 „	99¾		„		
Engeland, Obl. Geldl. 1825	5 „		3⅞	„		

Russ. Spoorw. 77½ ¾; Prost 104⅞ 105; Handel-Maatschappij cont. 157.

De markt verkeerde op nieuw in eene flaauwere stemming, in spaansche, oostenrijksche en russische fondsen. De zuid-amerikaansche volgde dezelfde beweging.

Koers van het Geld. Beleening 4 pCt. Prolongatie 3½ pCt. Disconto 4 pCt.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 30 Junij. Belg. leen. 2½ pc. 56¾; Obligatiën 4½ pc. 98⅞; Spanje 1¼ pc. 25⅝p; Binnenl. 3 pc. 38¼; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Met. 5 pc. 80⅝p; id. Nap. 5 pc. 81⅞.

PARIJS, 30 Junij. Fransche 4½ pc. 92.—; 3 pc. 67.45; 1¼ pc. Spanje 25⅛; 3 pc. id. 39; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. —.

LONDEN, 30 Junij. Cons. 92⅞; Spanje buit. 3 pc. 41¼; id. 1¼ pc. 25¾; Rusl 5 pc. 110; id. 4½ pc. 98½; Holl. 4 pc. 98; id. 2½ pc. 65½; Sard. 5 pc. 89; Braz. 101; Peru 4½ pc. 79½; Gren. uitg. 6¼; id. werk. 22½; Mexiko 3 pc. 22½; Portugal 3 pc. 47; Ecuador 14½; Venezuela 36; Wissel op Amst. 12.—; Hamburg 13.08½.

WEENEN, 30 Junij. Met. 5 pc. 83¾; Nationale 84¾; Bank-Aktiën 1025; Credit Anst. 239; Wissel op Londen 10.07; Amst. —; Parijs —; Goud 7½; Zilver 4.

BERLIJN, 30 Junij. 4½ pc. Pr. Staatsch. 99⅞; 5 pc. Rusland 107; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 17⅞; Amst. kort 140¾; Hamb. 149⅞; Petersburg 104¼.

HAMBURG, 30 Junij. Spanje 3 pc. —; id. 1¼ pc. 24; Rusl. 5 pc. 103; 4½ pc. 93; 3 pc. Mexikanen 9⅞; Noord-Duits. bank 93½; Wissel op Londen 3/m. 13.03½; id. kort 13.0½; Amst. 36,40.

FRANKFORT, 30 Junij. 5 pc. Met. 79⅞; 1¼ pc. Spanje binnenl. 25½; id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m. ——; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55⅝	Livorno	2/m.	f 39½
»	zigt	» 56 5/16	Napels	»	» 83
Bordeaux	2/m.	» 55⅛	Petersburg . . .	»	» 1.81½
»	zigt	» 55¾	Weenen	6/w.	» 33¾
Madrid	3/m.	» 238	Augsburg . . .	»	» 35 5/16
Cadix	»	» 240	Frankfort	»	» 99⅜
Seville	»	» 237	Hamburg . . .	2/m.	» 35⅛
Bilbao	»	» 237	» . . .	zigt	» 35⅝
Lissabon	»	» 40½	Londen . . .	2/m.	» 11,72½
Porto	»	» 40½	» . . .	zigt	» 11,85
Genua	2/m.	» 45½	Rotterdam . . .		[illegible]

HANDELSBERIGTEN.

Per Overlandmail.

BATAVIA, 9 Mei.

Lijnwaden. Na het vertrek der laatste mail, deed zich bij het invallen der Oost-mousson meer vraag naar Manufakturen op, doch werd het later bij het begin der inlandsche vasten dagen wat stiller, staande de handel gedurende den Ramaran bijna stil.

Van Holl. ruwe en witte Calicots genoten de middelbreedten bij voortduring de meeste vraag en werden, vooral van 6/4 groote partijen afgedaan. De andere soorten zijn steeds in eene lustelooze positie.

Wij noteeren de Calicots als volgt:

5/4 Ruwe f 4,05 a f 4,15. 5/4 witte f 4,45 a f 4,55.
6/4 „ „ 5,10 a „ 5,15. 6/4 „ „ 5,35 a „ 5,45.
7/4 „ „ 5,50 a „ 5,60. 7/4 „ „ 6,45 a „ 6,50.

op een krediet van 4 a 5 maanden. Op langer termijn (6 md.) werd nu en dan 5 cts. meer bedongen. Engelsch gebleekte en ongebleekte Madapollams zijn zonder merkelijke verandering. Holl. Shirtings zijn iets stiller tot de laatste noteeringen, hetgeen aan de bovenvermelde inlandsche feesten toe te schrijven is. In Engelsche gebleekte en ongebleekte Shirtings werd weinig gedaan; de voorraden daarvan niet zeer groot zijnde is eene verbetering te verwachten zoodra het Holl. fabrikaat op eene behoorlijke hoogte gebragt is. Van fijne soorten hadden eenige aanvoeren plaats, doch was het goed door de ter bleeking gebruikte ingredienten zoodanig verbrand, dat het door de koopers gerefuseerd werd. Cambrics zijn aangenamer, doch zonder prijsverbetering. Holl. Drills blijven begeerd en worden van f 7,40 a f 7,50 grif genomen. Eng. en Amerik. Drills zijn nagenoeg onveranderd; van de laatsten is geen voorraad in de eerste hand. Gedamasseerd Neteldoek en Lappets in een doen. Jeans en Satteens zonder vraag. Tafel en Servetgoed zonder verbetering. Oogjesgoed vond nemers a f 6,50, waartoe thans niets meer te plaatsen is. Dimets en Marseilles stil. Adrianopel Rood effen Katoen geniet meer attentie tot de laatste noteeringen. Oranje en zwart Katoen blijven steeds gedrukt. 6/4 Salemporis werden a f 8,50 op tijd omgezet; 5/4 trekken minder attentie. Blaauwe Drills van goede kwaliteit en kleur haalden van f 9,75 a f 10. Mule Twist No. 40 is stil tot de laatste noteeringen, terwijl Adrian. Roode Garens tot de vorige prijzen moeijelijk te plaatsen zijn, gaande daarin, uithoofde der inlandsche feestdagen, weinig om. Geverwde Garens zonder verbetering. Over prints valt niets zeer animerends te zeggen. Het feit dat de uitvoer dier artikelen uit Engeland gedurende de maand Januarij ll. meer dan een derde van deze totalen uitvoer in 1856 en meer dan den uitvoer gedurende de jaren 1854 en 1855 bedraagt, heeft eenen nadeeligen invloed op de stemming der houders uitgeoefend, welke thans vele neiging toonen hunne oude voorraden tot zeer lagen prijs af te zetten. Dezer dagen werden reeds cirka 12 a 15 m/ stuks overjarige Chitzen meest alle valschkleurig op vendutie te koop aangeboden, welke zeer slechte rezultaten opgeleverd hebben, terwijl binnen kort verdere opruimingen verwacht worden. Solide Kleurige Chitzen zijn thans zonder vele attentie. Indiennes Merinos enl. fond violet vonden nemers a f 17 op kort termijn en f 18 op tijd; de andere soorten zijn stil. Batikgoederen, waarvan de voorraden groot zijn, genieten weinig vraag, doch vertrouwen wij het na afloop van het inlandsche nieuwjaarsfeest daarmede beter zal gaan. Weefgoederen onveranderd. Katoen en Fluweel zonder vele attentie. Wollen Dekens in een doen. Molton Dekens zijn aangenamer a f 1,25 voor de ¼ breedte. Lastings en Laken zonder verandering. Van Vlaggedoek vonden eenige verkoopen a f 27 plaats. Van Polemijten hadden wij eenige aanvoeren, welke a f 50 a f 60 voor Engelsch en f 60 a f 68 Holl. fabrikaat nemers vonden.

Metalen. Zweedsch IJzer geniet weinig attentie en is niet boven f 13 te noteeren. Engelsch, band, plaat en spijker ijzer is zonder verandering. Zweedsch staal werd van f 15 a f 17 p tob genomen en geniet daartoe vele vraag. Blok Lood in een doen alsmede Lood in rollen. Voor Blad Koper deed zich eenige vraag op f 130 a f 135, doch is het thans weder stiller. Koperen Spijkers haalden van f 75 a f 80. Blik onveranderd. IJzeren Spijkers haalden van f 20 a f 21 naar de soort.

Provisiën. Boter van gunstig bekende merken wordt met f 16 betaald en is niet veel ter markt, van afwijkende soorten vonden opruimingen op Vendutie tot f 14 a f 15 bij kleine kavelingen plaats. Kaas in een doen Hammen zijn zeer schaarsch en haalden van f 10 a f 15. Verduurzaamde levensmiddelen zonder verandering. Hollandsch Gezouten Vleesch werd met f 55 betaald. Meel nagenoeg onveranderd. Azijn is moeijelijk te plaatsen. Olijf olie is stiller en haalt niet meer dan f 12 a f 12,25 zijnde de tweede hand daarvan voorzien.

Dranken. Goede Vat en Kistwijn ontbreekt Madeira wijn blijft onveranderd. Champagne wijn van Superieur soort haalde f 40 a f 45 terwijl ordinaire soort geene attentie trekt. Cognac van goede kwaliteit is gezocht en schaarsch; op fust trekt het artikel minder attentie. van Engelsch Bier zijn de voorraden vrij belangrijk, terwijl de kwaliteit daarvan wat te wenschen overlaat. Haantjes Bier met aanvoeren f 6,50 gebotteld en f 45 a f 48 op fust, Selterswater is niet hooger aan te nemen dan f 12 a f 12,50 hebbende eenige aanvoeren daarvan plaats gevonden.

Diverste. Glas en aardewerk zijn zonder verbetering. Lijnolie is aangenamer en werd tot hoogere prijzen afgedaan. Loodwit bedong f 17 a f 18 en is niet veel ter markt. Terpentijnolie is lager aantenemen. Menie zonder verandering. Arak Leggers in een doen. Koolteer geniet veel vraag en werd van f 10 a f 11 verkocht. Zeildoek is iets aangenamer. Touwwerk is veel aan de markt en werder eenige partijtjes Engelsch fabrikaat op Vendutie opgeruimd. Hollandsch Linnen Zakken genoten veel vraag en werden met f 80 voor goede kwaliteit betaald. Bengaalsche Zakken zijn onveranderd. Papier is steeds onverkoopbaar.

UITVOER.— Arak. De stemming voor dit artikel was lusteloos. Er werden 100 leggers afgedaan a f 140 tot dien prijs bleef men aanbieden, doch wilde men niet hooger besteden dan f 135 Later werd echter een partij van 200 leggers a f 150 genomen; terwijl er een kleinigheid a f 145 moet zijn afgedaan.

Cassia Vera. Hiarvan werden slechts 40 pikol aangevoerd die a f 14 werden genomen.

Kochenille. er is op levering een oogst afgedaan en wel de 1ste en 2de soort benevens de Zaccatille dooreen a f 2,25.

Gom Damar. De aanvoer bestond uit 140 pikol ordinaire kwaliteit, welke voor konsumptie koopers vond a f 31.

Gom Elastiek. Hierin zijn afgedaan 185 pikol a f 37, 120 pikol a 37,55 en 400 pikols a f 37,50.

Buffelhuiden. De afdoeningen bestonden uit 230 stuks a f 3,60, 1250 ps. a f 3,70 en 100 ps. a f 3,75 alles inferieure kwaliteit. Voor prima kwaliteit wordt te vergeefs f 4,50 geboden als zijnde niet voorhanden.

Indigo. De stemming is voortdurend willig. De omzettingen te Samarang bestonden uit 500 kisten, die onmiddelijk bij den afvoer koopers vonden; en wel prima kwaliteit a f 4,20 en f 4,30. Thans wordt tot laatstgenoemden prijs alles wat ter markt komt grif geplaatst.

Koffij. De laatste veiling te Padang bestond uit 40,000 pik. de gemiddelde veilingsprijs is f 32,91. Na afloop der veiling werden tot veilingsprijs nog weer 800 pikol. Van Java Koffij vonden kleine afvoeren plaats, die op f 34 worden gehouden; er wordt echter als nog niet hooger gehouden dan f 33, 200 pikol leg Koffij is afgedaan a f 35,50, daartoe zijn nog 500 pikol ter markt.

Notenmuscaat. Een partijtje van 30 pikol Buitenzorgsche noten werd afgedaan a f 125.

Kajoepoetie Olie. Hiervan zijn ter markt 1800 flesschen, waarvoor vergeefsch f 1,90 is geboden; men houdt op f 2.

Zwarte Peper. Hierin werd omgezet: 310 pikol Lampong Peper a f 21, en 160 pikol dito dito a f 21,50.

Rijst. In Tafelrijst vonden de volgende transakties plaats; als: voor aankomst der mail 1000 koyang partikuliere Indramaijo Tafelrijst te Indramaijo te ontvangen a f 215 met de zakken. De geheele oogst Kandanghauer Tafelrijst te ontvangen, voor de helft betaalbaar in Wissel a pari, a f 200 met de zakken. Van laatstgenoemde werd na aankomst der mail weder ⅓ overgedaan tegen f 215; voorts de geheele oogst Indramaijo Tafelrijst te Indramaijo te ontvangen f 215 met de zakken. In blanke en ordinaire Java Rijst hadden de volgende omzettingen plaats; als: 400 koyang a f 120, 60 koyang a f 123, 900 koyang a f 128, 800 koyang a f 130, 250 koyang a f 133, 580 koyang a f 135, 300 koyang a f 140, 260 koyang a f 145 en 150 koyang a f 180; terwijl op levering de oogst Tjampia, bestaande uit 225 koyang, werd genomen a f 210. De levering van Rijst op Bankaas Westkust is uitbesteed voor f 6,118 d. p. pikol. Dooreen genomen zal de Rijstoogst over geheel Java dit jaar middelmatig zijn. De hoofdvraag is geweest voor China en den Indischen Archipel.

Sapanhout. Hiervan werden genomen 250 pikol a f 5.

Kadranghout is gezocht. Er kwam echter slechts 45 pikol ter markt, die genomen werden a f 7.

Suiker. Dit artikel is voortdurend gewild. Voor aankomst der mail werden afgedaan voor dadelijke levering: 6500 pikol vochtige en zwakke kwaliteit uit de oude oogst, voor de helft hier en voor de helft te Soerabaija te ontvangen a f 19, 400 pikol te Samarang a f 20 en 2100 pikol alhier a f 20,50, alles voor No 16 Op levering te Soerabaija, uit de nieuwe oogst en wel ⅔ te leveren uiterlijk voor 31 December 1857 en ⅓ uiterlijk voor 15 April 1858, werden vóór aankomst der mail afgedaan 30,000 pikol uitsluitend hooge nommers, en wel boven No 17 tot f 18,75 voor No. 16. Na aankomst der mail werd de nog disponibele voorraad restanten uit de oude oogst onmiddellijk van de markt genomen, en wel hier ter plaatse 6000 pikol en te Samarang 12000 pikol, meestal vochtige en slappe kwaliteit alles a f 21. Tot dien prijs is thans niets meer bekomen. Op levering werden alhier bij aankomst der mail onmiddelijk 9000 pikol uit de oogst 1857 genomen a f 20; later werd te vergeefs f 20,50 geboden; er zijn orders tot f 21, die echter hier ter plaatse nog niet konden worden uitgevoerd omdat de houders van nog beschikkare oogsten ongeneigd waren waren op levering te verkoopen. Dit zal vermoedelijk op de kust evenzeer het geval zijn, omdat het meerendeel vrije beschikking reeds op levering is verkocht. Voor Suiker uit de oogst 1858 is f 16 en uit die van 1859 f 15, vruchteloos geboden. Voor 6000 pik. oogst 1857 is f 21 geweigerd, men houdt op f 21,50.

Tamarinde geniet veel vraag; doch is daarvan geen voorraad een partijtje van 100 pikol werd genomen a f 7. Thans zoude f 8 grif te bedingen zijn.

Tabak. De meeste planters die aanvankelijk volstrekt ongezind waren op Java te realiseeren en zelfs grootendeels hun produkt reeds voor eigen rekening naar Nederland hadden afgescheept, zijn later door de hooge aanbiedingen tot verkoopen op Java overgegaan. De volgende oogsten zijn verkocht; als Bousquet a ƒ0,54, Klein a ƒ0,80, Nicot a ƒ0,72, GG. a ƒ0,65, BJDL. a ƒ0,75, Bauerno a ƒ0,72, GP. a ƒ0,73 3/100 en Cuba a ƒ0,75½. De partikuliere aanplant GV., bij inschrijving ter koop aangeboden is opgehouden a 65 cents. 60,000 & aanplant, RN a ƒ0,70½. Thans is nog aan de markt de oogst DMVO; de laatste zal op 12 Mei bij inschrijving te Soerabaija worden verkocht.

Biliton Tin. Hiervan werden 1600 pikol afgedaan a ƒ94.

Japansch Koper. De goevernementsveiling bestaande uit 15,700 pikol heeft in doorslag opgebragt ƒ 77,74 p pikols. Van de overige artikelen hebben wij niets te berigten.

Wisselkoers. De noteering is: op Nederland 5 M. n. d. Goevernements papier 103 pCt; partikulier 103 a 104½; op London 6 M. n. Z. ƒ 11,05; op Singapore ƒ2,80 en op China ƒ 2,68; Calcutta ƒ 124. De groote speling in de Hollandsche koers ontstaat doordien het goevernement de koers heeft gehouden op 103 pCt. De handelstraksaktien vonden daarop als naar gewoonte ½ pCt hooger plaats. Toen echter later trekkers aan de markt kwamen voor Soerabaija, en een belangrijk bedrag op Engeland hier voor Signapore aan de markt kwam, werd de koers op London verlaagd op 11,05. Deze koers buiten alle verhouding zijnde tot de koers op Nederland, besloten de houders van Hollandsch papier, die nog weinig hadden geplaatst, tot een koers-verhooging, en gaven af a 104 pCt.; zoo men wil zouden enkele huizen zelfs genoodzaakt zijn geweest a 104½ pCt. los te laten. Op grond der belangrijke sommen, die ongeplaatst zijn gebleven, vermoed men dan ook algemeen, de koers in de volgende maand op 105 pCt. te zien.

Spetiekoers. Oude Dukaten ƒ 7,25; Nieuwe dito ƒ 6,10; Sovereigns ƒ 12,27; Doebloenen ƒ 38; Tien guldens ƒ 10,30; Spaansche Dollars niet verbrijgbaar; Mexikaansche dito ƒ2,75; Guldens 2 pCt. premie; Rijksdaalers 1 pCt. premie.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 30 Junij. Tarwe. 160/2 & Hooglandsche Kleefsche ƒ 435; 160/2 & Kleefsche ƒ 438, 440; 159/2 & Nassau Dietze ƒ 435; 160/2 & Bovenlandsche Ris ƒ 425. — Rogge. 144/2 & Libau ƒ 250.

Heden waren de prijzen der Boter, als volgt: 1e kwal. ƒ 44; 2e kwal. ƒ 42; 3e kwal. ƒ 40.

SCHIEDAM, 29 Junij. Gerst. Verkocht: 128/2 & Kourse ƒ 250 6/w., ƒ 250 3/m.; 128/2 & Manheim ƒ 224 3/m.; 127/2 & Libau ƒ 250 6/w. — Moutwijn ƒ 20; Jenever ƒ 25,50; Amst. Proef ƒ 26,75, per ned. vat zonder fust, zonder de belasting; Spoeling ƒ 1.20 per ketel.

ANTWERPEN, 30 Junij. *Koffij* gevraagd, maar de verkoopers zijn terughoudend en zijn de omzettingen zeer beperkt. St. Domingo wordt van 38½ a 40 c. gehouden — *Wol.* Wij vernamen de verkoop van 133 b. BA. — *Rijst* gesouteneerd. Ongeveer 800 b. gepeld Arracan zijn a ƒ 8½ verkocht, en 24 … Carolina bedongen ƒ 15½ Ent.

LONDEN, … [illegible] … vast, met goeden omzet in Nasil en Plantation Ceylon tot vaste prijzen. — *Thee.* In ordin. Congo werden ongeveer 3000 k. a 14 d. terwijl in fijne kwaliteiten insgelijks tot verhoogde prijzen gedaan werd. Ordin. Congo noteert men thans 14½ d. *Rijst.* Ten gevolge der berigten van het vaste land, betreffende de slechte vooruitzigten voor de Rogge-oogsten was er veel vraag voor Rijst. Op spekulatie werd zeer veel gedaan zoo in loco als zeilende. Voorraad 38,516 ton. — *Talk* geanimeerd. PYC in loco nominaal 74 sh. Julij/September met omzet a 59 sh. en October/December 58 sh. 6 d.

NEW-YORK, 16 Junij. *Katoen.* De berigten van Europa, welke gunstiger luidden dan men verwacht had, hebben meer lust tot export opgewekt, en daar de houders zeer vast zijn, verkoopen zij slechts tot uiterste prijzen Tot vorige prijzen, welke ¼ c. boven de noteering der vorige week zijn, is niet te koop. Men noteert thans:

	Upland	Florides	Mobile	N. O. en T.
Ordinary	12	12	12½	12½
Midling	14	13	14½	14½
Middling fair	14½	14½	14½	15½
Fair	15	—	—	—

Tot den 7 Junij heeft de te veld staande oogst weinig voortgang; van dien dag heeft zich echter eene verandering vertoont, het weder is warm geworden en de klagten zijn opgehouden, ofschoon men overal eene in elk geval later, en voor de minste weersverandering zeer gevoelige oogst verwacht

HONGKONG, 9 Mei. Van *Thee* zijn verscheidene partijen Canton, Congas. Scented Teas en Canton Greens ter markt geweest; de beide laatsten trekken echter alleen de attentie De vraagprijzen zijn zeer hoog en de transaktiën daardoor zeer moeijelijk.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 29 Junij. Mulder, Maria Veronica, en Jonker, Tasmania, beide Soerabaya

HELVOET, 29 Junij. Merwin, Charles D. Merwin, New-Orleans. - Grant, Kate Wheeler, New-York.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 1 Julij, in lading naar:

Frankfort.	H. Scholten, Frankfort N°. 11.
Duisburg.	F. J. Ermeling, Rotterdam:
Keulen.	J. Vogels, Cöln. N°. 14.
Ludwigh. en Manheim.	J. H. Disch, Nur nichst Auchlich.
Dusseldorp.	E. van Stuivenberg, Niederrein N°. 6.
Mannheim.	M. Buchner, Harmonie
Maintz.	J. Sinzig, Maintz N°. 1.
…ort.	A. Meijer, Mozart.
…	A. Deinum, Stad Amsterdam.
… en Ruhrort.	G. Spiering, Geerdina Adriana.

… AMSTERDAM, 30 Junij, vertrokken naar:

Urdingen …	R. v. Xanten, Vr. Agnes.
Wesel.	E. T. Beijer, de Hoop.

Rijnhoogte	ARNHEM, 30 Junij	4 el 58 duim.
	KEULEN, 30 „	7 vt. 11 „

Voor de behoeftigen door den Brand in de St. Jacobs-Dwarsstraat:

Van N. N. ƒ 2.50. N. N. Nood door Brand ƒ 3.

Advertentiën.

(3390) Heden overleed ten onzen huize, in den ouderdom van bijna 54 jaren, na eene ongesteldheid van slechts weinige dagen en tijdig van de laatste H. H. Sacramenten der stervenden voorzien, Mejufvrouw MARIE SCHABBING, Behuwdzuster en Zuster van

BOXMEER, R. ROBBE.
25 Junij 1857. E. ROBBE-SCHABBING.

Voor algemeene en bijzondere kennisgeving.

(3399)

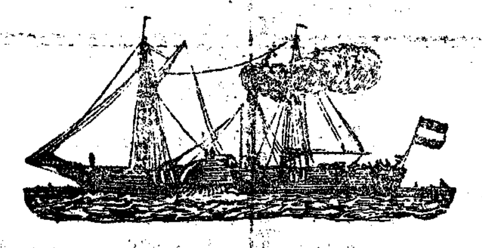

STOOMBOOT-DIENST

Koophandel en Nijverheid.

Vertrekken *dagelijks* van **Nijmegen** naar **Schiedam** en terug naar **Rotterdam**, des morgens ten 6½ ure.

Van **Rotterdam** *dagelijks* naar **Emmerik** en terug naar **Nijmegen**, 's morgens ten 4½ ure, in Correspondentie met den Spoortrein die ten 4 ure 's namiddags van **Oberhausen** te **Emmerik** aankomt, en met die welke ten 4 ure 10 minuten van **Emmerik** naar **Oberhausen** vertrekt.

(3401) De Rhumatische Lijders kunnen dezer dagen niet genoeg attent gemaakt worden op het juist geschikte weder, om zich van den grond hunner kwalen, door het gebruik der **ABSHAUBBIN'S of ANTI-RHUMATISCHE WATTEN**, te ontdoen. De warmere lucht werkt zeer harmonisch met deze bereide Watten … [illegible] … vatbaar. Huidziektens, van welken aard ook, Brand of Brandingswonden worden zeker en spoedig door dezelve genezen. Neme elken Lijder daarvan de proef, hetwelk men voor **20 Cents** kan doen, dan zal het mij tot zoo vele getuigen der waarheid verstrekken.

Bereider en Hoofd-Depôthouder te Delft A. BREETVELT Az., die tot waarborg der echtheid de Billetten onderteekent.

De verdere Depôts zijn:

H. J. Renken, *Amsterdam.*
Mej. C. J. Blank, *Idem.*
C. W. Eijfert, *Idem.*
J. H. Keller, *Rotterdam.*
A. Reijnardt, *Idem.*
Mej. Wed. T. van 't Hooft, *Leiden*
J. J. Vollaerts, *Woerden.*
Iserief en Comp., *'s Hage.*
A. J. van den Berkhof, *Utrecht.*
S. M. en J. Weeveringh, *Haarlem.*
Blancke en Kloek, *Wijk bij Duurstede.*
J. C. Delvoije, *Vlissingen.*
T. Dierkes, *Wageningen.*
M. Vriend, *Zaandam.*
H. J. Regterschot, *Ede.*
Womer Plaizier, *Vlaardingen.*
D. Riemens, *Zaamslag.*
J. Markus Jr., *Leeuwarden.*
Caspar Visscher en Zn., *Heerenveen.*
Mej. G. Terhorst, *Zwolle.*
C. Lennis, *Terneuzen.*
Philip Meijer, *Amersfoort.*
D. Been, *Brielle.*
W. Bures, *Gorinchem.*
A. D. Liven, *Dordrecht.*
B. A. Stroetman, *Arnhem.*
F. Stockman en Zn. en Co., *Bolsward.*
E. B. Winkeler, *Harlingen.*
W. van Wassenaar, *Delfshaven.*
W. A. Hoek, *Schiedam.*
Gebr. Kauling, *Gouda.*
Gebr. Kauling, *Alphen.*
L. J. B. Gribbling, *Maassluis.*
W. F. Stierhout, *Tiel.*
J. A. Goedhals, *Middelburg.*
D. Hillenius, *Goes.*
B. ten Broek, *Scherpenzeel.*
W. van Aken, *Helmond.*
W. Groeneveld, *Winschoten.*
J. A. van der Wijk, *Assen.*
A. Schravendijk, *Hilversum.*
M. Sweep, *Breda.*
Wed. Meijknecht, *Enkhuizen.*
W. en B. Wiebols, *Purmerend.*
Gez. Lippits, *Hoorn.*
W. F. den Uil, *Schoonhoven.*
J. J. van Spanje, *Axel.*
M. Smeur, *Bergen op Zoom.*
J. R. van Mansum, *Hillegom.*
Mej. v. Ravensteijn Donkers, *'s Bosch.*
Mej. J. de Jong, *Oosterhout.*
Mej. Wed. E. M. Engel, *Medemblik.*
Mej. C. H. Knikker, *Tilburg*
A. K. Beausar, *Sommelsdijk.*
G. J. Wubbe, *Nieuwediep.*
W. Veerkamp, *Sneek.*
J. G. Puelief, *Doccum.*
J. E. Teldbrugge, *Oude Pekel-A*
G. van Metkenstijn, *Nijmegen.*
H. ten Hagen, *Kampen.*
J. Vroom en C°., *Zierikzee.*
J. G. A. Thompson, *Sas van Gent*
C. M. G. Blanke, *Culemborg.*
J. B. Branderhorst, *Veen (bij Heusden)*
Feldbrugge en C°, *Groningen.*
H. van Eck, *Zutphen.*
H. Timmermans, *Steenwijk.*
J. L. Tombroek, *Franeker.*
Gebr. van Dijk, *Soest.*
Mej. Gez Schotte, *Maastricht.*
C. G. Vöcke, *Venlo.*
Schreurs-Gerard, *Roermond.*
G. Aling, *Brouwershave.*
E. Lakke, *Meppel.*
L. den Oude, *Zoetermeer.*
A. Heymans, *Overschie.*
A. van der Doef, *Wateringen.*
P. Kim, *Maasland.*
D. Boots, *Alkmaar.*
H. J. van Alken, *Nieuwolda.*
J. G. Swart, *Wildervank.*
E. van Esveld, *Nijkerk.*

Technische School te Utrecht.

Bij de aanstaande opening van eenen nieuwen Cursus aan bovengenoemde inrigting in Augustus e. k., biedt een **R. C. Instituteur**, aldaar aan **Jongelingen**, die deze school zullen bezoeken, de gelegenheid aan, tot inwoning, gezellig verkeer en de geschikte gelegenheid om de vakken van het onderwijs in de moderne talen te onderhouden. Adres *franco*, onder de letters K. N. aan den Uitgever dezer Courant. Nadere informatiën bij H. A. VAN DEN HEUVEL, Boekh. te Utrecht. (3400)

(3349) Door N. J. VERHOEFF te Rotterdam, wordt heden uitgegeven:

Allereerste beginselen der Spel- en Leeskunst, door M. Cz. SPAT, in leven Onderwijzer te Kralingen. Eerste stukje, Vijfde druk. Prijs 10 Cents. Idem idem Tweede stukje, Vierde druk. Prijs 10 Cents.

Bij getallen van 25 of meerder, worden deze beide stukjes, ook gesorteerd, geleverd tegen 6 Cents per Ex.

Gemakkelijk Rekenboekje, door P. J. MENDEL, Onderwijzer te Schiedam, derde druk. Prijs 10 Cent.

Bij getallen van 25 of meerder à 6 Cent per Ex.

Debiteert verder met goed gevolg:

Recueil de Fables de la Fontaine, de Florian et d'autres auteurs, compilé et pourvu d'annotations relatives aux mots et aux expressions, qui pourraient présenter des difficultés, par P. VAN LENT, Instituteur à Rotterdam. Prijs 35 Cents.

De verbuigingen der naam- en bijwoorden en de vervoeging der werkwoorden van de Fransche taal, door J. DOORENWEERD, Onderwijzer te Vught. Prijs 35 Cents.

Gedichtjes voor katholieke scholen en huisgezinnen, door J. WATERREUS. Met kerkelijke goedkeuring van Z. D. Hoogwaardigheid den Bisschop van Haarlem, Prijs 25 Cents.

Heeren onderwijzers, aan wie bovenstaande werkjes nog niet mogten bekend zijn, gelieven de Ex. ter bezigtiging aan te vragen.

FRANS BUFFA EN ZONEN en C. L. VAN LANGENHUYSEN, hebben uitgegeven het welgelijkend

PORTRET

VAN

Zijne Doorluchtige Hoogwaardigheid

MONSEIGNEUR

F. J. VAN VREE,

Bisschop van Haarlem.

De Prijzen zijn als volgt:

Staalgravuren ƒ 6.— Proefdrukken op staal ƒ 10. Lithographische afdrukken ƒ 1.— Dito op Chineesch papier 1.50.

Alle Kunst- en Boekhandelaren nemen bestellingen aan.

Bij den Boekh. C. L. VAN LANGENHUYSEN is gedrukt en wordt met succes gedebiteerd:

HANDBOEKJE

VAN

CHRISTELIJKE GODSVRUCHT

OF

Verzameling van Oefeningen en Gebeden,

met aanwijzing der daaraan verbonden Aflaten, door A. HENRIET, R. C. Pr. *Met Kerkel. Goedkeuring*. Prijs ƒ 0.…

Om met den aard van dit boekje bekend te worden volgt hier eene korte opgaaf van den voornaamsten inhoud:

H. Hart van Jesus. — *H. Kruisweg.* — *H. Kindschheid.* *Zalige Dood* — *Congregatie der Allerheiligste Maagd Maria* kleine getijden der Onbevlekte Ontvangenis. — *Onbevlekt Hart van Maria* — Broederschap — Gebeden — Litanie — … wijding — Onbevlekte Ontvangenis — Negendaagsche … ning — Litanie. — *H. Schapulier.* — *Rozekrans* — wijze die te bidden enz. — *Over het wijden der Rozekransen, Medailles, Kruisbeelden,* enz. — Aflaten aan verschillende rozekransen verbonden. — *Levende Rozekrans.* — *De Maand van Maria.* *Vereering van den H. Joseph,* — *Devotie tot den H. Aloysius.* *Vereering van den H. Willibrordus.* — *Geestelijk Verbond.* *Over de Aflaten.* — Nut der Aflaten, wat een Aflaat is, vereischte om aflaten te verdienen — om de gunsten van het Jubilé deelachtig te worden. — Eenige gebeden om aflaten te verdienen. — Verzameling en aanwijzing van verschillende aflaten. — Bijzondere voorwaarden voor verschillende … Volle aflaten door het jaar te verdienen. — Aanwijzing der feesten en voornaamste aflaten, welke op verschillende dagen te verdienen zijn.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.